

15. Võnnu.

1. Asend.

Võnnu (saksa keeles *Wendau*, varemini ka *Wendo*) kihelkond asub Tartumaa kaguosas, vastu Peipsi järve. Piirid puutuvad kokku põhja pool mööda Emajõe Tartu-Maarja kihelkonnaga, läänes — Kambja, lõunas — Võrumaa Põlva ning idas — Räpina kihelkonnaga. Vähemad kihelkonna osad, Nooritsemetsküla (ka Looritsemetsküla) jt., asuvad peale selle väljaspool kihelkonna piire Võrumaas ja Emajõe suus luhal on ka teiste kihelkondade osi niitude näol. Kirik asub peaaegu kihelkonna keskel (27° 2' 35" idapikkusel Greenwich'ist ja 58° 17' põhjalaiusel). Kuulub Lõuna-Tartumaa koolinõuniku jaoskonda, Tartu-Võru Rahukogu 5. jaoskonna rahukohtuniku piirkonda, Tartu maakonna politsei 1. jaoskonda, ev.-luteri usu kogudusena Võru praostkonda ja apostl.-õigeusu kogudusena Tartu praostkonda.

2. Arvustik.

Pindala 1-verstalise kaardi järele 717.7 km², sellest vete all 4.0 km² (0.6%). Suurim pikkus lõunaedelast põhjakirdesse, Võrumaa piirilt üle Ahja ja Lääniste, 41.1 km, laius lääneloost idakagusse, Haaslavalt üle Võnnu kiriku Issaku sohu, 35.2 km, piiri pikkus 159 km. **Valdadest** kuuluvad siia: Ahja (17 843.0 ha), Kastre-Võnnu (28 242.2 ha), Rasina (7137.3 ha), Mäksa (9351.6 ha), Vastse - Kuuste (8703.7 ha), osa Haaslava vallast (kogu vald 8648.7 ha) ja väikesed osad Ropka ja Vana-Kuuste vallast ning Peipsi-äärse, Raadi ja Luunja valla heinamaad Emajõe suus. **Elanikkude arv** vallaraamatute järgi (1922. a.): Ahja v.: eestikeelseid 3458 (mehi 1691, naised 1767), venekeelseid 10 (mehi 6, naised 4), saksa-keelseid 8 (mehi 2, naised 6), muukeelseid 5 (mehi 2, naised 3), kokku 3481 (mehi 1701, naised 1780); Haaslava v.: eestikeelseid 1698 (mehi 814, naised 884), venekeelseid 8 (mehi 4, naised 4), saksa-keelseid 19 (mehi 8, naised 11), muukeelseid 10 (mehi 5, naised 5), kokku 1735